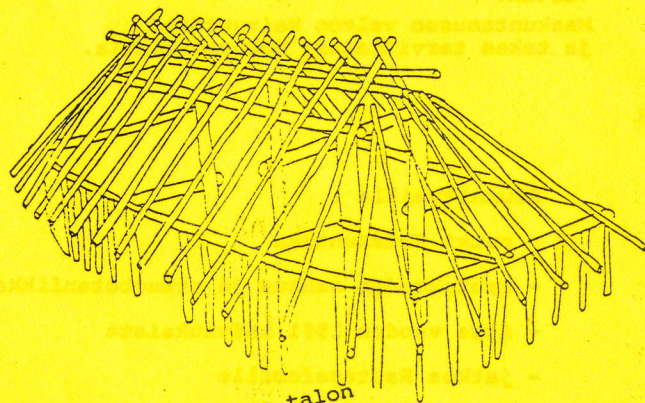

Turun maakuntamuseon ystävät
Åbo landskapsmusei vänner r.y.

2/91

MENNEISYYTTÄ NYKYPÄIVÄÄ TULEVAISUUTTA = ARKEOLOGIAA

Rautakautisen talon
rekonstruktiovaihe

MYNÄMÄKI

"RAUTASAFARI" 21.9.1991.

Kymmenkunta urhoollista "raudan etsijää" suunnisti lauantaiaamuna kohti Mynämäen Rautsuota Markku Ikäheimon johdolla. Rautsuo sijaitsee n. 10 km Karjalan kirkolta kaakkoon. Se on n. 80 m merenpinnan yläpuolella, joten se lienee kuroutunut 7500-7000 ekr. ja sen syvyys vaihtelee 1-5,6 metrin välillä. Suo on lahdekkeinen ja saarekkeinen kohosuo, jossa eteläosa on pääosin tasaista laajaa saranevaa ja tupasvillanevaa. Itse suon rakenne turvelajien kerrostumien suhteen on tavanomainen. Kalliot alkavat etelä-lounaisosassa heti suon reunasta, joten siellä ei todennäköisesti ole ollut raudan otto- tai valmistuspaikkoja. Pohjoispuoli sensijaan soveltuisi tällaiseen toimintaan selvästi paremmin.

Kun olimme viettäneet siellä päivän ja löytäneet ainakin sup-pilovahveroita ja saaneet nauttia luonnon rauhasta, totesimme ojituksen muuttaneen suota siinä määrin, että oli vaikea paikallistaa raudan mahdollisia "syntypaikkoja". Rautahan kerrostuu lähteen- tai suonsilmäkkeisiin usein paikkaan, josta lähtee puro.

Raudan otto tai valmistuspaikkoja emme löytäneet. Sienien lisäksi löysimme sentään kahdesta paikasta hiiltä, mutta ilmeisesti nämäkin paikat olivat muun toiminnan tulosta. Toisessa paikassa hiiltä oli melko syvällä, mutta alueen kivet eivät vaikuttaneet sellaisilta, että ne olisivat altistuneet tulelle pitkään.

Koska mahdollisten raudan otto- ja valmistuspaikkojen sijainti on em. syistä vaikea määritellä, päätimme, että "safari" uusitaan vasta keuhällä 1992 sen jälkeen, kun olemme ensin tutustuneet tarkemmin alueeseen vanhojen ennen ojitusta tehtyjen karttojen ja mahdollisten ilmakuvien avulla. Näin pyrimme saamaan selville, minkälainen suo oli ennen ojitusta ja näin rajaamaan tutkittavaa aluetta pienemmäksi ja löytämään todennäköiset raudan syntypaikat.

KUSTAVI

Näin käy, kun ryhdytään "havainnoista tekoihin".

Maakuntaliiton toiminnanjohtaja Perttu Koillinen teki Maakuntamuseoon ilmoituksen mielenkiintoisesta kivi-ryöykkiöstä Kustavin Viherlahden kylässä.

Syyskuussa Maakuntamuseosta lähdettiin Kustaviin "kivi-ryöykkiön tarkastusmatkalle". Kallionkukkulan ylärinteellä oli kuin olikin röykkiö, joka sijaintinsa puolesta voisi hyvinkin olla varhaismetallikautinen hautaröykkiö. Tarkastuksella oli mukana myös Kustavin elinkeinoasiamies Ilmo Jaramo. Hän kertoi tietävänsä Kustavista toisen vastaavan kivilatomuksen. Niinpä lähdettiin Kunnaraisten kylään, josta todella löytyi vastaavanlainen röykkiö.

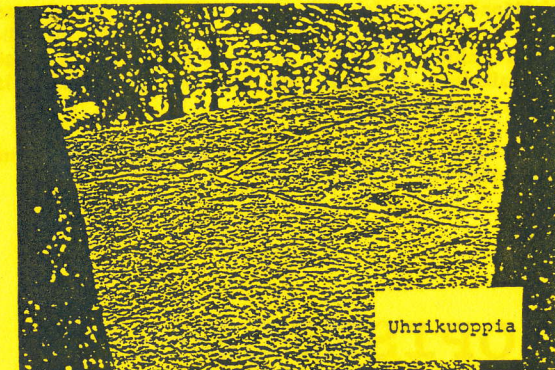
Muistiin kirjattiin siis kaksi todennäköistä hautaröykkiötä Kustavista.

Kiinnittäkää huomiota sanaan todennäköistä. Varmempaa tietoa voimme saada vain kaivauksien avulla. Muutama innostunut amatööriarkeologi tekisi ihmeitä, mutta ei ilman palkattua kaivausjohtajaa!!!!

Ja Huomatkaa Ystävät!

Vain soitto, niin voitte saada "vieraita" Maakuntamuseosta.

SYKSYN SATO MAASTOSSA

Uhrikuoppia

Uhrikivien inventointia

Antti Bilund on "katsonut eteensä", ja kulkiessaan tehnyt arvokkaita havaintoja laajalla alueella lounais-Suomessa.

Amatöörin ja ammatti-arkeologin tiet yhtyivät, kun syksyllä 1990 Henrik Asplund lähti Antin mukaan tekemään inventointia hänen löytämistään uhrikivistä.

Keväällä 1991 Heljä Brusila jatkoi Antin opastuksella inventointia. Näin oli käyty läpi löydöt Kaarinan, Liedon, Ruskon ja Turun alueilla.

Tänä syksynä 07.10.91 tarkastettiin Raisio. Heljä Brusila ja Antti Bilund tarkastivat Raision Mahittulassa jo ennestään tiedossa olleen uhrikiven, mutta Mahittulasta ja Raision Kerttulasta voitiin inventoida sen lisäksi viisi eri löytöä.

Näiden inventointien yhteydessä tarkastetulta alueelta on löytynyt yhteensä kymmeniä uusia uhrikiviä.

Amatöörin valppaus yhdessä ammattilaisten osoittaman kiinnostuksen kanssa on ollut, ettemmekö sanoisi, KIITETTÄVÄÄ!!!!

Arkeologian opintopiirejä Vakka-Suomessa

Laitila-Pyhärannan, Mynämäen ja Uudenkaupungin kansalaisopistoissa järjestetään syys-kevätkaudella arkeologian opintopiirit. Ohjelma on suunniteltu yhteistyönä opistojen ja Turun maakuntamuseon kesken. Ohjelma koostuu peruskurssista (Laitila, Mynämäki, Kalanti) erikoisesitelmistä (Laitila, Mynämäki, Uusikaupunki) ja arkeologisesta kaivausleiristä (Laitila, Kodjala).

Laitilassa ja Mynämäellä peruskurssit alkavat marraskuussa (Laitila 4.11. ja Mynämäki 11.11.) ja niiden tarkoituksena on selvittää Vakka-Suomen esihistoriaa alueen muinaisjäännösten valossa. Erikoisesitelmät, jotka pidetään pääasiassa kevätkaudella, kosketelevat mm. muinaislinnoja, rautakauden pukua, muinaisjäännösten suojelua ja arkeologisia tutkimusmenetelmiä. Kaivausleiri on suunniteltu kesäkuun ensimmäisille viikoille ennen juhannusta Laitilan Kodjalaan. Kaivauskohteena on Kodjalan merovingiaikainen kalmisto, jota harrastaja-arkeologit tulisivat kaivamaan museoviraston johdolla.

Lähempiä tietoja opintopiireistä ja niiden ajankohdista antavat Vakka-Suomen kansalaisopistot.

OPIskelemaan

Laitilan-Pyhärannan
kansalaisopistossa

Mynämäen
kansalaisopistossa

Ohjelma:

4.11.	Kivikauden ihmisen jalanjäljillä FK Eeva Raiko	11.11.
18.11.	Pronssikausi — hiidenkiukaiden rakentajien aikakausi FK Eeva Raiko	25.11.
2.12.	Rautakauden kulttuuripiirteistä FK Eeva Raiko	9.12.

Paimion kansalaisopisto järjestää syksyn aikana seuraavat vapaat esitelmätilaisuudet

16.10.1991 klo 18.00 - 19.30
FK Jaana Riikonen kertoo muinaispuvuista.

18.11.1991 klo 18.30 alkaen
FK Anna-Liisa Hirviluoto museovirastosta kertoo aiheesta "Muinaisjäännökset Paimion-jokilaakson kulttuurimaisemassa".

Ilta Kansallismuseossa

Kansallismuseon TIISTAI-ILLAT ovat taas alkaneet. Linja-autolla tai junalla Turusta Helsinkiin ja esitelmän jälkeen ehtii vielä takaisin Turkuun samana iltana.

KANSALLISMUSEO NATIONALMUSEUM

syksy 1991 hösten

TIISTAI-ILLAT klo 19.00

yleisöesitelmiä museoviraston toiminnasta ja tutkimuksista

TISDAGSKVÄLLAR kl. 19.00

föredragsserie om museiverkets arbetsfält

- 1.10. Keskiaikaa maasta ja muureista, ylijohtaja C.J. Gardberg
- 8.10. Arkeologiaa Kainuun mailla, tutkija Matti Huurre
- 15.10. Halikonlahden esihistoriaa, Uskelan kulturalöydöistä Rikalan tarukaupungin aarteisiin, tutkija Anna-Liisa Hirviluoto
- 22.10. Vanhan Valamon ja Konevitsan luostarien rakennussuojelukysymyksiä, tutkija Maija Kairamo
- 29.10. Työelämän muuttuminen museon tallennuksen kohteena, tutkija Antti Metsänkylä
- 5.11. Etsimessä valokuva, kansatieteen kuva-arkiston merkityksestä, tutkija Sirkku Dölle
- 12.11. Vastassa Ruotsi — elämää Kaakkois-Suomen linnoituksissa 1790—1812, tutkija Ulla-Riitta Kauppi
- 19.11. Suomen merimuseo ja museolaivat, va. toimistopäällikkö Leena Sammallahhti
- 26.11. Tidig metallålder i Österbotten, nya arkeologiska forskningsresultat, forskare Mirja Miettinen

Erikoisnäytteitä:

Kronan, kuninkaan lippulaiva 27.9.1991—12.1.1992

Itämaisia juhlayöitä Puolasta 10.10.1991—6.1.1992

Mesa Verde 1.11.1991—30.9.1992

Naamareita — Pohjoismaista kiertueperinnettä 13.12.1991—2.2.1992

Kansallismuseo on avoinna arkisin 11—15, tiistaisin myös 18—21, sunnuntaisin 11—16.

Spécialutställningar:

Regalskeppet Kronan 27.9.1991—12.1.1992

Österländska festbälten från Polen 10.10.1991—6.1.1992

Mesa Verde 1.11.1991—30.9.1992

Skräbäckögon — Nordiska maskeringstraditioner 13.12.1991—2.2.1992

Nationalmuseum är öppet vardagar 11—15, tisdagar även 18—21, söndagar 11—16.

TVL on suunnittelemassa uutta eritasoliittymää ohikulkutien ja Hämeentien risteykseen Kaarinan Kauselassa.

Museovirasto katsoi aiheelliseksi suorittaa koekaivaukset rakennettavien ramppien kohdalla, koska Aurajoki-laakeasta lähialueilta tunnetaan useampia muinaisjäännöksiä. Kaivaukset suoritettiin viime ja edellisellä viikolla.

TVL:n kannalta katsoen kaivausten tulokset ovat positiivisia; Mitään tarkempia kaivauksia aiheuttavia löytöjä ei tehty.

Koekuopituksia ja Neuvontaa

Nunnakadulla Katedraalikoulun pihalla on alkamassa Turun Energialaitoksen suorittamat kaukolämpötyöt.

Turun Energialaitokselta otettiin yhteyttä Maakuntamuseoon ja pyydettiin mielipidettä kaukolämpökaivannon linjauksesta. Maakuntamuseossa selvitettiin arkistotietojen perusteella aikaisempia löytöalueita. Reittiä muutettiin sellaisille alueille, joissa on odotettavissa mahdollisimman vähän maanalaisia kiinteitä rakenteita kuten Turun paloa edeltävien rakennusten kivijalkoja ja holvikellareita. Pyrkimyksenä on säästää niitä tulevaisuuteen perusteellisempia tutkimuksia varten.

Maakuntamuseo valvoo kaivuutöitä ja tekee tarvittaessa dokumentointia.

Suunnitteilla :

- retki Satakuntaan

- rautakauden asutus ja arkeobotaniikka

- ilta vuoden 1991 kaivauksista

- jatkoa Rautasafarille

Tiedotuslehtisen kokosi:
Informationsbladet sammanställdes av:
Arkeologinen työryhmä